

ОСНОВНІ ОПУБЛІКОВАНІ ПРАЦІ Д.І.Н., ПРОФ. І.Ф. ЧЕРНІКОВА

Монографії (індивідуальні та колективні)

1. Радянсько-турецькі відносини в 1923–1935 рр. – Київ: Видавництво АН УРСР, 1962. – 136 с.
2. Турецька Республіка в 50–60-ті роки ХХ ст. З історії зовнішньої політики. – Київ: Наукова думка, 1967. – 127 с.
3. Дружня підтримка і співробітництво. Українська РСР у відносинах Радянського Союзу з країнами Близького і Середнього Сходу (1922–1939) // К.: Наукова думка, 1973. – 122 с.
4. В интересах мира и добрососедства (о советско-турецких отношениях в 1935–1970 гг.). – Киев: Наукова думка, 1977. – 198 с.
5. Україна і Близький та Середній Схід. Українська РСР у політичних, економічних і культурних зв'язках СРСР з країнами Близького та Середнього Сходу післявоєнного періоду. – К.: Наукова думка, 1968. – 239 с. У співавторстві з Д.М. Філіпенком та ін.
6. Міжнародна солідарність у боротьбі проти фашизму. 1933–1945. – К.: Наукова думка, 1970. – 499 с. У співавторстві з А.М. Шлепаковим та ін.
7. У боротьбі за ліквідацію колоніалізму. Зовнішньополітична боротьба Радянського Союзу за остаточну ліквідацію колоніалізму та участь у ній Української РСР. – К.: Наукова думка, 1974 – 367 с. У співавторстві зі С.М. Пархомчуком та ін.
8. Международная солидарность трудящихся. 1917–1923. – Киев: Наукова думка, 1978 – 352 с. У співавторстві з Б.М. Забарком та ін.
9. Движение международной солидарности трудящихся. 1924–1932. – К.: Наукова думка, 1980. – 396 с. У співавторстві з А.М. Шлепаковим та ін.
10. Atatürk fondateur de la Turquie moderne Publie sous la direction de Ali Kazancigil et Ergun Özbudun. – Paris: UNESCO, 1984. – 269 p. У співавторстві. Karal Enver Ziya та ін.
11. Антифашистская солидарность в годы Второй мировой войны. 1939–1945. – Киев: Наукова думка, 1987. – 336 с. У співавторстві з В.І. Клоковим та ін.
12. Международная солидарность с борьбой арабских народов за справедливый мир на Ближнем Востоке. 1967–1988 гг. Из истории массовых антивоенных движений. – Киев: Наукова думка, 1989. – 211 с. У співавторстві з Н.М. Ксендзик та ін.
13. Международная солидарность сил мира и прогресса. 1945–1955. – Киев: Наукова думка, 1990. – 320 с. У співавторстві з Б.М. Забарком та ін.
14. История отечественного востоковедения до середины XIX века. – Москва: Наука: Глав. ред. вост. лит-ры, 1990. – 435 с. У співавторстві з А.П. Базяянцом та ін.
15. Очерки политического и социально-экономического развития стран Востока. – Киев: Крещатик, 1998. – 345 с. У співавторстві з Ю.С. Скороходом та ін.
16. Мовні та літературні зв'язки України з країнами Сходу. – К., 2010. – 472 с. У співавторстві з О.Й. Прицаком та ін.

Статті в наукових збірниках і довідниках, періодичних виданнях (журналах) та енциклопедіях

17. Великий Жовтень і встановлення дружніх радянсько-турецьких відносин (1917–1923) // Під впливом ідей Великого Жовтня. З історії міжнародного революційного руху. 1917–1924. – К.: Наукова думка, 1969. – С. 142–159. Співавтор – Д.М. Філіпенко.
18. З історії радянсько-турецьких відносин у 1939–1945 рр. // З історії зарубіжного Сходу. Збірник статей. – К.: Наукова думка, 1972. – С. 121–152.
19. Політичні відносини СРСР і Туреччини напередодні Другої світової війни (1935–1938 рр.) // Країни Сходу. Історія та сучасність. Збірник статей. – К.: Наукова думка, 1974. – С. 89–108.
20. З історії російсько-турецьких економічних і культурних зв'язків у XVI – на початку ХХ ст. // Історичні дослідження. Історія зарубіжних країн. Міжвідомчий збірник. – Київ: Наукова думка, 1975. Випуск 1. – С. 103–110.

21. Передмова // Арабський Схід на шляхах антиімперіалістичної боротьби і соціального прогресу. – К.: Наукова думка, 1976. – С. 3–4.
22. Політика дружби і співробітництва СРСР з країнами Арабського Сходу // Там само. – С. 5–36.
23. On the Significance of Istanbul for the Development of the Russo-Turkish Cultural Contacts from the XVI-th to the Beginning of the XX-th Centuries // Istanbul a la jonction des cultures Balkaniques, Mediterraneeennes, Slaves et Orientales aux XVI–XIX siecles. Aktes du Colloque international... Istanbul 15–20 Octobre 1973 avec les concurs moral et financier de l'UNESCO. – Bucarest, 1977. – P. 349–354.
24. О некоторых материалах по истории советско-турецких отношений // Турция. История, экономика, политика. – М.: Наука: Глав. ред. вост. лит.-ры, 1984. – С. 124–135.
25. Предисловие // Развивающиеся страны Азии и Африки в борьбе против неокolonизма. Сборник научных трудов. – Киев, 1984. – С. 3–5.
26. Советская историография национальных отношений в Турции // Изучение национальных отношений в зарубежных странах (советская историография). – М.: Наука, 1985. – С. 196–206.
27. Из истории развития советско-турецких отношений в области науки и культуры (70-е – начало 80-х годов) // Балканские исследования. Общественные и культурные связи народов СССР и Балкан XVIII–XX вв. – М.: Наука, 1987. Выпуск 10. – С. 181–191.
28. Введение // Освободившиеся страны: особенности социально-экономического и политического развития (70–80-е годы). Сборник научных трудов. – Киев: Наукова думка, 1988. – С. 3–10.
29. Основные направления социально-политического и экономического развития Турции и советско-турецкие отношения в 80-е годы // Там же. – С. 144–179.
30. Турция // Страны Ближнего Востока. Справочник. – Киев: Политиздат Украины, 1990. – С. 265–293.
31. Економічне співробітництво СРСР і Туреччини. 1923–1935 рр. // Український історичний журнал (УІЖ), 1960, № 4. – С. 54–64.
32. З історії політичних відносин СРСР і Туреччини (1923–1935 рр.) // УІЖ, 1961, № 4. – С. 55–65.
33. З історії радянсько-турецьких культурних зв'язків (1923–1935 рр.) // Труды історичного факультету Харківського державного університету. Том 8, 1961. – Учені записки ХДУ, том. СХVII. – Харків: Видавництво ХДУ, 1961. – С. 73–89.
34. Архівні джерела про радянсько-турецькі відносини (1923–1935 рр.) // Науково-інформаційний бюлетень Архівного управління УРСР. – Київ, 1962, № 1. – С. 61–66.
35. Андрій Петрович Ковалівський (До 70-річчя з дня народження і 40-річчя науково-педагогічної та громадської діяльності) // УІЖ. – К.: Наукова думка, 1965, № 1. – С. 126–128. Співавтор – Н.С. Рашба.
36. З історії політики США щодо Туреччини (1950–1960 рр.) // УІЖ, 1966, №1. – С. 62–69.
37. Про стан вивчення проблеми "Українська РСР у відносинах Радянського Союзу з країнами Близького і Середнього Сходу (1945–1965)" // УІЖ, 1967, № 3. – С. 157–160.
38. Радянсько-турецькі відносини в 1960–1966 рр. // УІЖ, 1967, № 8. – С. 92–99.
39. Про радянсько-турецькі економічні та культурні зв'язки в 1935–1939 рр. // УІЖ, 1969, № 3. – С. 65–70.
40. Вплив ленінських ідей на розвиток національно-визвольного руху народів Сходу // УІЖ, 1969, № 11. – С. 14–19.
41. 50 років радянсько-турецьких відносин // УІЖ, 1970, № 6. – С. 121–123.
42. Історична декларація. До 10-річчя прийняття Генеральною Асамблеєю ООН Декларації про надання незалежності колоніальним країнам і народам // УІЖ, 1970, № 12. – С. 113–115.
43. Питання історії Туреччини в творах А.Ю. Кримського // УІЖ, 1971, №1. – С. 119–121.
44. Радянсько-турецьке добросусідство: договору про дружбу між УРСР і Туреччиною – 50 років // УІЖ, 1972, № 6. – С. 128–130.

45. Боротьба Радянського Союзу за політичне врегулювання близькосхідної кризи // Під прапором ленінізму. – Київ, 1973. – № 24. – С. 26–28.
46. На міжнародній науковій конференції в Стамбулі // УІЖ, 1974, №2. – С. 146–147.
47. On the Significance of Istanbul for the Development of the Russo-Turkish Cultural Contacts from the XVI-th to the Beginning of the XX-th Centuries // Association Internationale d'Etudes du Sud-Est Europeen. Bulletin. – Bucarest, 1974, XII, 2. – P. 221–226.
48. Основні джерела дослідження радянсько-турецьких відносин (1935–1970 pp.) // УІЖ, 1979, № 11. – С. 135–141.
49. Радянська та зарубіжна література про відносини СРСР і Туреччини у 1935–1972 pp. // УІЖ, 1980, № 7. – С. 124–130.
50. Мустафа Кемаль Атаюрк і радянсько-турецьке співробітництво в галузі культури і науки (20-ті – 30-ті роки) // УІЖ, 1982, № 4. – С. 112–118.
51. Международный симпозиум ЮНЕСКО, посвященный 100-летию со дня рождения Мустафы Кемала Атаюрка // Народы Азии и Африки. – М.: Наука. Гл. ред. вост. лит-ры, 1982, № 6. – С. 135–136. Соавтор – В.И. Данилов.
52. Засідання в Київському державному університеті, присвячене 100-річчю з дня народження Т.Г. Кезми // УІЖ, 1982, № 8. – С. 154.
53. Боротьба КІРС і Радянської держави за забезпечення міцного миру й безпеки в Азії і на Близькому Сході // Під прапором ленінізму. – К., 1982, № 23. – С. 55–61. Співавтор – М.Д. Несук.
54. Международный симпозиум ЮНЕСКО, посвященный 100-летию со дня рождения Мустафы Кемала Атаюрка // Зарубежный мир: социально-политические и экономические проблемы. Республиканский межведомственный сборник. – Киев: Наукова думка, 1983, Выпуск 5. – С. 114–116.
55. Видатний радянський сходознавець А.П. Ковалівський (До 90-річчя з дня народження) // УІЖ, 1985, № 2. – С. 135–137. Співавтор – Н.С. Рашба.
56. Міжнародний антиколоніальний маніфест. (До 25-річчя прийняття з ініціативи СРСР Організацією Об'єднаних Націй Декларації про надання незалежності колоніальним країнам і народам) // УІЖ, 1985, № 12. – С. 136–141.
57. "Зачароване коло?" Про справжні причини загострення продовольчої кризи в країнах, що розвиваються // Під прапором ленінізму. – К., 1985, № 24. – С. 62–68.
58. Запорука кращого майбутнього // Під прапором ленінізму. 1986, №15. – С. 77–81.
59. Об участии АН УССР в развитии африканистики в Советском Союзе и о научных связях со странами Африки // Советско-африканские отношения в условиях перестройки. (Материалы выездной сессии Научного Совета АН СССР по проблемам экономического, социально-политического и культурного развития стран Африки, состоявшейся в Киеве 24–27 мая 1989 г.). – М.: Институт Африки АН СССР, 1990. – С. 50–58.
60. Видатний український тюрколог. До 120 річчя від дня народження А.Ю. Кримського // Вісник Академії наук Української РСР, 1991, № 1. – С. 82–86.
61. Всеукраїнська наукова асоціація сходознавства (1926–1931 pp.) // УІЖ, 1991, №2. – С. 31–38.
62. Создана Ассоциация украинских востоковедов // Азия и Африка сегодня", 1990, № 9. – С. 47. По материалам статьи Ю.М. Кобишанова "Не пора ли возродить Украинскую ассоциацию востоковедов?" (Азия и Африка сегодня, 1990, № 3) и письма в связи с этим в редакцию данного журнала "заведующего отделом социально-политических проблем развивающихся стран Института социальных и экономических проблем зарубежных стран АН УССР доктора исторических наук И.Ф. Черникова" (Азия и Африка сегодня, 1990, № 9. – С. 47). Приводятся отдельные выдержки как из письма, так и статьи.
63. Об исследованиях А.Е. Крымского по тюркологии (20-е годы) // Восток. Афроазиатские общества: история и современность. – М.: Наука, 1992, № 1. – С. 104–111.
64. До 70-річчя українсько-турецького договору. "...Вирішили зміцнити між собою назавжди найкращі та сердечні відносини..." // Політика і час. Київ, 1992, №4. – С. 37–41.
65. Нерозлийморе. Україна і Туреччина: взаємини у контексті історії та сучасності // Україна. Національний ілюстрований часопис. – Київ, 1992, № 5. – С. 17–18.

66. Академік А.Ю. Кримський – видатний дослідник історії та культури Туреччини // Східний світ. Заснований у 1927 р.; насильно припинений 1931 року. Відновлений у 1993 р. Інститутом сходознавства ім. А.Ю. Кримського АН України. – Київ, 1993, № 1. – С. 28–31.
67. Про діяльність Комісії для вивчення історії Близького Сходу Всеукраїнської Академії наук (1930–1933 рр.) // УІЖ, 1993, № 9. – С. 59–64.
68. З глибини століть. Про миротворчу тенденцію у взаєминах України і Туреччини в контексті історії // Політика і час, 1994, № 7. – С. 78–82.
69. О национальных интересах Украины и России на Ближнем Востоке и в Африке // Национальные интересы России, Украины и Беларуси в Африке и на Ближнем Востоке (Общее и особенное). Материалы научной конференции, состоявшейся в Киеве 9–11 июня 1993 г. – М.: Институт Африки Российской Академии наук, 1994. – С. 46–50.
70. Туреччина й українсько-турецькі відносини в науково-педагогічній діяльності А.П. Ковалівського // Східний світ. – Київ: Інститут сходознавства НАН України, 1995, № 2; 1996, № 1. – С. 131–137.
71. Шлепаков Арнольд Миколайович. Некролог // УІЖ, 1996, № 5. – С. 159–160.
72. "Східний світ" як втілення традицій і досягнень українського сходознавства. До історії часопису в 1927–1931 рр. // Східний світ, 1999, № 1–2, Етумон. До 80-річчя академіка О. Прицака. – Київ, 2001. – С. 321–325.
73. Мустафа Кемаль Ататюрк – великий будівничий республіканської Туреччини // Східний світ. – Київ, 2001, № 2. – С. 178–186.
74. Піввіку наукової праці в Інституті історії України (Слово про Рема Георгійовича Симоненка) // Історіографічні дослідження в Україні. Збірник наукових праць на пошану вченого-історика, доктора історичних наук, професора Р.Г. Симоненка. Випуск 11. – Київ, 2002. – С. 3–10.
75. За заповітом Батька турків. Мустафа Кемаль Ататюрк і турецько-українські відносини // Політика і час. – Київ, 2002, № 12. – С. 75–80.
76. До питання про архівні джерела з історії українсько-турецьких взаємин // VII Сходознавчі читання А. Кримського. Тези доповідей Міжнародної наукової конференції, м. Київ, 4–5 червня 2003 р. – Київ, 2003. – С. 37–39.
77. З історії становлення й розвитку тюркології в Україні до середини 30-х років ХХ ст. // Східний світ, 2003, № 4. – С. 5–25.
78. Мустафа Кемаль Ататюрк і розвиток дружніх турецько-українських взаємин (1918–1938) // Україна – Туреччина: минуле, сучасне, майбутнє. Збірник наукових праць. – Київ, 2004. – С. 510–518.
79. Дмитро Миколайович Філіпенко. Некролог // Східний світ, 2004, № 1. – С. 187–188. Співавтор – Л.О. Лещенко.
80. Старший порадник і щирий друг // Міжнародні зв'язки України: наукові пошуки і знахідки. Вип. 13. Збірник наукових праць, присвячений пам'яті доктора історичних наук, професора І.М. Кулинич. Відповідальний редактор – С.В. Віднянський. – Київ, 2004. – С. 13–14.
81. Людина феноменальної ерудиції й творчої обдарованості // Істину встановлює суд історії. Збірник на пошану Федора Павловича Шевченка. Т. 1. Джерела. – Київ, 2004. – С. 237–240.
82. Мустафа Кемаль Ататюрк и турецко-украинские взаимоотношения (1918–1922) // Турция в ХХ веке. – Москва, 2004. – С. 156–163.
83. До 80-річчя С.М. Пархомчука // УІЖ, 2005, № 5. – С. 233–236.
84. До розробки теми про відродження тюркології в Україні після 30-х рр. ХХ ст. // Східний світ, 2005, № 4. – С. 72–96.
85. До 80-річчя від заснування Всеукраїнської наукової асоціації сходознавства – 10 січня 1926 р. // Східний світ, 2006, № 1. – С. 21–24.
86. Станіслав Максимович Пархомчук (1925–1975 рр.) // Проблеми балканістики, сходознавства та міжнародних відносин: Збірник наукових праць пам'яті доктора історичних наук, професора Пархомчука Станіслава Максимовича. – Київ. Інститут історії України НАН України, 2007. – С. 5–12.

87. З історії українсько-турецьких взаємин між двома світовими війнами (1918–1939 рр.) // Там само. – С. 246–253.
88. Про тюркологічну спадщину академіка Агатангела Кримського // А.Ю. Кримський. Вибрані сходознавчі праці в п'яти томах. Том II. Тюркологія. – Київ, 2007. – С. 7–26. Співавтор – Л.В. Матвеева.
89. Пояснення та коментарі // А.Ю. Кримський. Вибрані сходознавчі праці в п'яти томах. Том II. Тюркологія. – Київ, 2007. – С. 483–503. Співавтор – І.М. Дрига.
90. Тюркологія в наукових працях Юрія Кочубея // Східний світ, 2007, №2. – С. 16–30.
91. Людина рідкісної доброзичливості та привабливості // Україна ХХ ст.: культура, ідеологія, політика. Збірник статей на пошану професора П.П. Гудзенка. Випуск 12. – Київ: Інститут історії України НАН України, 2007. – С. 86–87.
92. Доброзичливість і принциповість // Міжнародні зв'язки України: наукові пошуки і знахідки. Випуск 17. Присвячується відомому українському вченому, доктору історичних наук, професору, члену-кореспонденту НАН України, заслуженому діячу науки і техніки України Ірині Миколаївні Мельниковій у зв'язку з її славним ювілеєм // Міжвідомчий збірник наукових праць / Відповідальний редактор – С.В. Віднянський. – К., 2008. – С. 28–29.
93. До 100-річчя Молодотурецької революції 1908 р. // Україна дипломатична. Науковий щорічник. Випуск дев'ятий. – Київ, 2008. – С. 111–123.
94. Молодотурецька революція 1908 р. в Османській імперії // Східний світ, 2009, №1. – С. 122–127.
95. Шляхом набуття зрілості та подальшого творчого зростання. Історіографічний огляд Міжнародні зв'язки України: наукові пошуки і знахідки. Міжвідомчий збірник наукових праць / Відп. ред. – С.В. Віднянський. – К.: Ін-т історії України НАНУ. Випуски 14–17, 2005–2008 // Міжнародні зв'язки України: наукові пошуки і знахідки. Міжвідомчий збірник наукових праць. Випуск 18. – Київ, 2009. – С. 301–317.
96. До розробки теми "Туреччина у міжнародних відносинах періоду Другої світової війни (1939–1945)" // Східний світ, 2009, № 4. – С. 98–108.
97. Алжир (історія) // Українська радянська енциклопедія (далі – УРЕ). 1-ше видання. – Київ, 1959, т. 1. – С. 165–166.
98. Ібн-Хальдун Абдуррахман Абу-Зейд // УРЕ, 1961, т. 5. – С. 346.
99. Патрона-Халіла повстання // УРЕ, 1963, т. 11 – С. 6.
100. Севрський мирний договір // УРЕ, 1963, т. 13. – С. 20.
101. Стамбул (історія) // УРЕ, 1963, т. 14. – С. 47.
102. Субхі Мустафа // УРЕ, т. 14. – С. 143–144.
103. Сулейман I Кануні // УРЕ, т. 14. – С. 166.
104. Туніс (історія) // УРЕ, 1964, т. 15. – С. 10–11.
105. Халіфат // УРЕ, т. 15. – С. 418.
106. Яничари // УРЕ, 1964, т. 16. – С. 479.
107. Ята Алі // УРЕ, т. 16. – С. 505.
108. Кемалістська революція // УРЕ, 2-ге видання. – Київ, 1980, т. 5. – С. 94.
109. Кіпр (історія, політичні партії і профспілки) // УРЕ, 1980, т. 5. – С. 198–199.
110. Комуністична партія Туреччини // УРЕ, 1980, т. 5. – С. 339.
111. Пантюркізм // УРЕ, 2-ге видання, 1982, т. 8. – С. 158.
112. Радянсько-турецькі документи // УРЕ, 1983, т. 9. – С. 267.
113. Субхі Мустафа // УРЕ, 2-ге видання, 1984, т. 11. – С. 39.
114. Туніс (історія, політичні партії і профспілки) // УРЕ, 2-ге видання, 1984, т. 11. – С. 388–389.
115. Тюркологія // УРЕ, 1984, т. 11. – С. 417.
116. Всеукраїнська наукова асоціація сходознавства // Радянська Енциклопедія історії України (РЕІУ). – Київ, 1969, т. 1. – С. 379.
117. Кезма Тауфік Гаврилович // РЕІУ, 1970, т. 2. – С. 329.
118. Близькосхідний інститут // Енциклопедія історії України. Т. 1. – Київ, 2003. – С. 301.
119. Гулевич Віктор Наумович // Енциклопедія сучасної України. Т. 6. – Київ, 2006. – С. 604.

120. Ковалівський Андрій Петрович // Енциклопедія історії України. Т. 4. – Київ, 2007. – С. 384–385.

121. Мустафа Кемаль Атаюрк і турецько-українські взаємини (1918–1922) // Східний світ, 2010, № 2. – С. 161–165.

Тут варто й доречно зауважити, що І.Ф. Чернікову при підготовці низки публікацій (це стосується здебільшого індивідуальних монографій) пощастило отримати та використати архівні матеріали певної кількості архівосховищ як України, так і інших держав. Нижче наводиться перелік зазначених архівосховищ згідно з їхніми назвами того періоду під час отримання здобувачем.

1) Центральний державний архів Жовтневої революції та соціалістичного будівництва УРСР (м. Харків).

2) Центральний державний історичний архів УРСР у Києві.

3) Архів Міністерства закордонних справ УРСР.

4) Архів Президії АН УРСР.

5) Управління уповноваженого Міністерства зовнішньої торгівлі СРСР в Україні. Поточний архів.

6) Українське товариство дружби і культурних зв'язків із зарубіжними країнами. Поточний архів.

7) Київський обласний державний архів.

8) Державний архів міста Києва.

9) Харківський обласний державний архів.

10) Одеський обласний державний архів.

11) Кримський обласний державний архів.

12) Державний архів Миколаївської області.

13) Херсонський обласний державний архів.

14) Державний архів Рівненської області.

15) Центральний державний архів Жовтневої революції, вищих органів державної влади й державного управління СРСР (м. Москва).

16) Центральний державний архів народного господарства СРСР (м. Москва).

17) Архів зовнішньої політики СРСР (Архів Міністерства закордонних справ СРСР, м. Москва).

18) Центральний державний архів Військово-Морського флоту СРСР (м. Ленінград).

19) Центральний державний архів Азербайджанської РСР (м. Баку).

20) Top Kapı Sarayı Arşivi (Архів султанського палацу "Топ Карі" (м. Стамбул, Туреччина).

21) National Archives of the USA. Committee for the Study of War Documents Microcopy (Національний Архів США. Комітет з вивчення документів періоду Другої світової війни. Мікрофільми).

22) Public Record Office. Foreign Office Great Britain (Архів Міністерства закордонних справ Великої Британії. Мікрофільми).

23) Archiwum Ministerstwa spraw zagranicznych. Rzeczpospolita. Polska. Warszawa (Архів Міністерства закордонних справ Польщі. Варшава).

РЕДАГУВАННЯ ТА РЕЦЕНЗУВАННЯ

1. Член редакційної колегії: Україна і Близький та Середній Схід. Українська РСР у політичних, економічних і культурних зв'язках СРСР з країнами Близького та Середнього Сходу післявоєнного періоду. – Київ: Наукова думка, 1968. – 238 с.

2. Член редакційної колегії: З історії зарубіжного Сходу. Збірник статей. – Київ: Наукова думка, 1972. – 232 с.

3. Член редакційної колегії: Країни Сходу. Історія та сучасність. Збірник статей. – Київ: Наукова думка, 1974. – 206 с.

4. Член редакційної колегії: Історичні дослідження. Історія зарубіжних країн. Міжвідомчий збірник. Випуск 1. – Київ: Наукова думка, 1975. – 175 с.

5. Член редакційної колегії: Арабський Схід на шляхах антиімперіалістичної боротьби і соціального прогресу. – Київ: Наукова думка, 1976. – 202 с.

6. Член редакційної колегії: *Международная солидарность трудящихся. 1917–1923.* – Киев: Наукова думка, 1978. – 352 с.
7. Член редакційної колегії: *Історичні дослідження. Історія зарубіжних країн. Міжвідомчий збірник. Випуск 4.* – Київ: Наукова думка, 1978. – 110 с.
8. Член редакційної колегії: *Движение международной солидарности трудящихся. 1924–1932.* – Киев: Наукова думка, 1980. – 396 с.
9. Науковий редактор: *Внешняя политика некоторых стран Азии: тенденции и направления. Препринт научного доклада.* – Киев: Институт экономики АН УССР, 1980. – 51 с.
10. Відповідальний редактор: *Актуальные проблемы социально-экономического развития стран Азии и Африки. Препринт научного доклада.* – Киев: Институт экономики АН УССР, 1980. – 53 с.
11. Відповідальний редактор: *Нагайчук В.И.* Политика США в отношении Египта (50–60-е гг.). – Киев: Наукова думка, 1982. – 207 с.
12. Відповідальний редактор: *Гура В.К.* Особенности социально-экономического развития Туниса и Марокко. 50–70-е гг. – Киев: Наукова думка, 1982. – 98 с.
13. Відповідальний редактор: *Развивающиеся страны Азии и Африки в борьбе против неокolonизма. Сборник научных трудов.* – Киев: Наукова думка, 1984. – 256 с.
14. Член головної редакційної колегії: *Научно-техническая политика зарубежных стран. В трех томах.* – Киев: Наукова думка, 1987.
 - Т. 1. Европейские социалистические страны. – Киев, 1987. – 239 с.
 - Т. 2. Развитые капиталистические страны. – Киев, 1987. – 295 с.
15. Відповідальний редактор: *Т. 3. Развивающиеся страны.* – Киев: Наукова думка, 1987. – 199 с.
16. Відповідальний редактор: *Освободившиеся страны: особенности социально-экономического и политического развития (70–80-е годы). Сборник научных трудов.* – Киев: Наукова думка, 1988. – 224 с.
17. Відповідальний редактор: *Международная солидарность с борьбой арабских народов за справедливый мир на Ближнем Востоке. 1967–1988 гг. Из истории массовых антивоенных движений.* – Киев: Наукова думка, 1989. – 211 с.
18. Керівник авторського колективу та відповідальний редактор: *Страны Ближнего Востока. Справочник.* – Киев: Политиздат Украины, 1990. – 335 с.
19. Відповідальний редактор: *Миграции и мигранты в мире капитала: исторические судьбы и современное положение. Сборник научных трудов (АН УССР. Ин-т социальных и экономических проблем зарубежных стран. – Университет гор. Росток (ГДР).* – Киев: Наукова думка, 1990. – 182 с.
20. Відповідальний редактор: *Ксёндзык Н.Н.* Турецкая трудовая иммиграция в странах Западной Европы (70–80-е гг.). – Киев: Наукова думка, 1991. – 106 с.
21. Відповідальний редактор: *Плачинда В.С.* Соціальні перетворення в арабських країнах: досвід і проблеми. – Киев: Наукова думка, 1993. – 159 с.
22. Член редакційної колегії періодичного видання, щорічника "Історичні дослідження. Історія зарубіжних країн", міжвідомчого збірника, який згодом, з 1991 р., дістав назву "Міжнародні зв'язки України: наукові пошуки і знахідки". – Киев: Наукова думка.
23. Член редакційної колегії часопису "Східний світ" (Київ), періодичного видання Інституту сходознавства імені А.Ю. Кримського НАН України, починаючи з № 4, 2003 р. по 2007 р. та з № 3, 2010 р.
24. Рецензент: *Фролкин Н.М.* Трудовая иммиграция во Франции в новейшее время. – Киев: Наукова думка, 1975. – 286 с.
25. Рецензент: *Петерс И.А.* Внешняя политика Чехословакии (1945–1960 гг.). – Киев: Наукова думка. 1976. – 215 с.
26. Рецензент: *Суярко Л.А.* Д.З. Мануильский: революционер, дипломат, ученый. – Киев: Наукова думка, 1983. – 167 с.
27. Рецензент: *Olga Shevchenko.* The Stories of bygone years. – Manual for post-graduates and students of Humanities. – Kyiv, 2003. – 464 p.
28. Рецензент: *Коптель О.А., Пархомчук О.С.* Міжнародні системи та глобальний розвиток: навчальний посібник. – Киев, 2004. – 314 с.

29. Рецензент: *Пархомчук О.С.* Мілітаризм та проблема конверсії в глобальному світі. – Київ, 2004. – 247 с.
30. Рецензент: *Іслам і українське суспільство: соціальні та політичні аспекти.* – Київ, 2004. – 199 с.
31. Рецензент: *Богомолов О., Данилов С., Семиволос І., Яворська Г.* Ісламська ідентичність в Україні. – Київ, 2005. – 129 с.
32. Рецензент: *Тронько П.Т., Симоненко Р.Г., Скляренко Є.М. О.К. Касименко* – видатний український вчений і організатор історичної науки. – Київ, 2007. – 140 с.